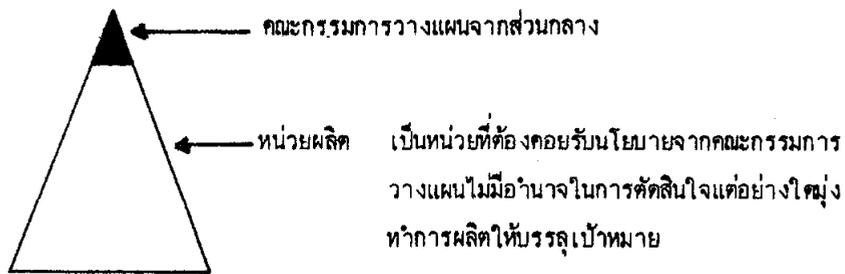


**บทที่ 1**  
**การวางแผนจากส่วนกลาง**  
**(Central Planning)**

## การวางแผนส่วนกลาง (Central Planning)

การวางแผนจากส่วนกลาง เป็นการดำเนิน เศรษฐกิจหรือการจักระบบเศรษฐกิจ ตลอดจนถึงการจัดสรรทรัพยากร แบบรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง (centralization) มีการดำเนินรูปแบบ เศรษฐกิจแบบ เข้มงวด ต้องเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้



กลไกที่จะใช้ในการควบคุมเศรษฐกิจอาศัย "ระบบการวางแผนจากส่วนกลาง" กับการบริหารเป็นไปตามลำดับขั้นตอน

การจัดสรรปัจจัยการผลิต ใช้หลักเกณฑ์ เรียงตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง

ข้อดีและข้อเสีย "การวางแผนส่วนกลาง"

**ข้อดี** ของการดำเนินระบบ เศรษฐกิจแบบวางแผนจากส่วนกลางแบบรวมอำนาจ สร้างความมั่นใจ ด้านโครงสร้างการผลิตและการจัดลำดับความสำคัญ

**ข้อเสีย** การดำเนินรูปแบบเศรษฐกิจเช่นนี้เป็นไปแบบ เข้มงวด ขาดความยืดหยุ่น เกิดความสูญเสีย ด้านการจัดสรรทรัพยากรอย่างไม่มีประสิทธิภาพ เพราะว่าการตัดสินใจของผู้วางแผน บางครั้งในท้องที่บางแห่งมีทรัพยากรธรรมชาติมากมาย แต่บางแห่งกลับขาดแคลน เกิดการปันส่วนสินค้าด้านอุปโภคบริโภคเกิดขึ้น

รูปแบบเศรษฐกิจแบบนี้ได้แก่ ประเทศรัสเซีย เยอรมันตะวันออก มองโกเลียเหนือ เกาหลีเหนือ จีน เวียดนาม แอลเบเนีย ดำเนินกลไกเศรษฐกิจแบบนี้มีประเทศยุโรปตะวันออก ใช้จนถึงปลายทศวรรษที่ 1950 ค่อยเปลี่ยนรูปแบบเศรษฐกิจเป็นแบบวางแผนจากส่วนกลางแต่ มีการกระจายอำนาจการบริหาร

จุดอ่อนของการวางแผนจากส่วนกลาง (Central Planning) มักจะมีความผิดพลาดเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง เนื่องจากยังไม่มีวิธีการคำนวณหรือการประเมินผลที่ถูกต้องและแม่นยำที่สุด ความผิดพลาดจึงอาจจะเกิดขึ้นในกระบวนการพัฒนาที่ตามมา

ราคาสินค้าที่กำหนดขึ้นมามีได้สะท้อนให้เห็นถึงต้นทุนปัจจัยจริง ๆ เน้นให้ความสำคัญเฉพาะที่ดินและทุนเท่านั้น ละเลยค่าเช่าและอัตราดอกเบี้ย หรือถ้านำมาพิจารณาก็เป็นเพียงส่วนประกอบไม่ได้คิดเต็มราคาของค่าเสียโอกาสในราคาซื้อขายสินค้าให้แก่ลูกค้า

บุคคลที่จะมีบทบาทในการกำหนดนโยบายการวางแผนส่วนกลาง ได้แก่ ผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายของการวางแผนส่วนกลาง เป็นผู้มีตำแหน่งทางการเมืองระดับสูง บ่อยครั้งการตัดสินใจต้องใช้อำนาจทางการเมืองและผลประโยชน์ทางการเมือง โดยมีได้คำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจส่วนรวม

## แบบฝึกหัด

1. การวางแผนส่วนกลางภายใต้ระบบสังคมนิยม มักจะดำเนินในรูป..... อำนาจ
2. การงานแผนจากส่วนกลาง เป็นการดำเนิน . . . . .
3. การจัดสรรปัจจัยการผลิตให้แก่หน่วยผลิตเป็นจำนวนเท่าใด อาศัย.....  
.....
4. จงกล่าวถึงข้อดีและข้อเสียการวางแผนส่วนกลาง  
.....  
.....  
.....  
.....
5. ในระยะเริ่มต้นการวางแผนส่วนกลาง (Central Planning) มักจะเกิดข้อผิดพลาดจากการวางแผนบ่อยครั้งสืบเนื่องมาจาก.. ..  
.....  
.....
6. บุคคลผู้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายส่วนกลางคือ.....  
.....  
.....  
.....